

Wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik

Ton Brandwijk
José Dijkstra

landbouw, natuurbeheer
en visserij

© 2002 Expertisecentrum LNV, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij

Rapport EC-LNV nr. 2002/172
Ede/Wageningen, 2002

Teksten mogen alleen worden overgenomen met bronvermelding.

Deze uitgave kan schriftelijk of per e-mail worden besteld bij het Expertisecentrum LNV onder vermelding van code 2002/172 en het aantal exemplaren.

Oplage 50 exemplaren

Samenstelling Ton Brandwijk, José Dijkstra

Druk Ministerie van LNV, directie IFA/Bedrijfsuitgeverij

Productie Expertisecentrum LNV
Bedrijfsvoering/Vormgeving en Presentatie
Bezoekadres : Marijkeweg 24
Postadres : Postbus 30, 6700 AA Wageningen
Telefoon : 0317 474801
Fax : 0317 427561
E-mail : Balie@eclnv.agro.nl

Voorwoord

In opdracht van de regionale beleidsdirectie Oost is deze 'wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik' tot stand gekomen.

Multifunctioneel ruimtegebruik. Een term waarmee het tegelijkertijd voorkomen van meerdere maatschappelijke gebruiksvormen in een gebied wordt aangeduid. Multifunctioneel ruimtegebruik omvat erg veel aspecten. Veel daarvan is besproken, beschreven of vastgelegd in bestanden. Maar welke informatiebronnen zijn er en waar bevinden die zich? Een wegwijzer kan helpen om in het woud van informatiebronnen een goede richting in te slaan.

Bij de regionale beleidsdirectie Oost is behoefte aan zo'n wegwijzer. Met als focus het landelijk gebied in de regio oost. De wegwijzer is een hulpmiddel in het proces van vraagarticulatie, bij het formuleren van beleid en bij het gericht willen stimuleren van ontwikkelingen.

Het Expertisecentrum LNV, dat het beleid van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ondersteunt met kennisproducten, heeft een inventarisatie gemaakt van beschikbare kennisbronnen en deze in een wegwijzer samengevoegd. U heeft de gedrukte versie voor u van de wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik. Er is ook een elektronische versie beschikbaar. Om de in de wegwijzer opgenomen internet-adressen direct te kunnen openen, is het gebruik van de elektronische versie aan te bevelen. De wegwijzer is immers bedoeld als gereedschap om mee te werken, als startpunt bij het zoeken naar bronnen van informatie. De wegwijzer is ook bedoeld om in het gebruik zelf aan te passen aan de actualiteit. Om zo een dynamisch startpunt te kunnen blijven.

Drs. R.P. van Brouwershaven
Directeur Expertisecentrum LNV

Inhoudsopgave

1	Inleiding op de wegwijzer	7
1.1	Achtergrond	7
1.1.1	Aanleiding	7
1.1.2	Probleemstelling	7
1.1.3	Doel van de wegwijzer	7
1.1.4	Werkwijze	8
1.2	Definitie	9
1.2.1	Multifunctioneel ruimtegebruik	9
1.2.2	Relatie met Kennismanagement	9
1.3	Resultaat	10
1.3.1	Momentopname	10
1.3.2	Toelichting op de indeling	10
1.3.3	Toelichting op het gebruik	10
2	Wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik	13
Bijlage 1	Bestandsgroepen	21
Bijlage 2	Soort informatie	23
Bijlage 3	Gebruikte trefwoorden	25
Bijlage 4	De Programma's 2002 van het Expertisecentrum LNV	27

1 Inleiding op de wegwijzer

1.1 Achtergrond

1.1.1 Aanleiding

"Het belangrijkste doel van Impuls voor Vernieuwing is het vergroten van ons vermogen om op een adequate wijze met maatschappelijke vraagstukken om te gaan. We zijn dan beter toegerust om een goede invulling te geven aan onze dienstbaarheid aan politiek en samenleving." Deze woorden van C. Kalden in de aanbiedingsbrief van 'Vernieuwend Werken' geeft de spanningsboog aan waar LNV, en dus ook de LNV-regiodirecties, mee te maken heeft: omgaan met de omgeving en werken voor het beleid. Als LNV-organisatie zijn we gewend om te werken voor het beleid. Omgaan met de omgeving betekent voor ons luisteren naar de beleving, wensen, ideeën van mensen om hierop te kunnen anticiperen.

Bij de regiodirecties gaat het daarbij om het bij elkaar brengen van de geluiden uit het gebied en uit het beleid. Bij de beleidsvorming zullen we moeten leren omgaan met dat wat er bij de mensen leeft. Het probleem is de afstand die tussen beleid en omgeving ligt. 'Verschil in schaal en taal'.

Er gebeurt heel veel in de regio. LNV wil kunnen aansluiten bij de agenda en het draagvlak van mensen, en wil stimuleren op die plekken waar kansen zijn. Om dat te kunnen waarmaken is het nodig netwerken in de maatschappij te hebben en toegang tot informatiebronnen te hebben.

Bij de directie Oost is behoefte aan een overzicht van informatiebronnen over multifunctioneel ruimtegebruik in het landelijk gebied. Ter ondersteuning van het werk in de regio. De regio oost heeft, wellicht meer dan andere regio's, te maken met multifunctioneel ruimtegebruik. Kleinschaligheid, landschapsaspecten, etc. zijn hier belangrijke elementen. Multifunctioneel ruimtegebruik is een benaming waar heel veel onder te vatten valt: sociaal-culturele aspecten, economische aspecten, fysische aspecten, enzovoort. Die veelomvattendheid leidt tot de behoefte aan een informatiebronnenoverzicht.

1.1.2 Probleemstelling

In het proces van vraagarticulatie is er behoefte aan een overzicht van welke informatie er voorhanden is. Multifunctioneel ruimtegebruik is een veelomvattende veld. Om hierin te kunnen werken is een overzicht van beschikbare informatiebronnen belangrijk. Veel informatie is er, maar waar vind je het? En sommige informatie is er (nog) niet. Pas als je weet welke informatie er wèl is, kun je bepalen aan welke informatie nog behoefte is.

De directie Oost heeft behoefte aan een hulpmiddel bij het vinden van wat er wèl is. Een wegwijzer die een zoekrichting aangeeft.

1.1.3 Doel van de wegwijzer

De wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik geeft de gebruiker een mogelijkheid om overzicht te krijgen over welke informatiebronnen waar te vinden zijn. Informatiebronnen over multifunctioneel ruimtegebruik in het landelijk gebied. De wegwijzer is een richtingaanwijzer aan de hand waarvan gezocht kan worden naar bestaande informatie. De gebruiker van de wegwijzer kan daardoor bepalen wat relevant is en/of waar wellicht nog nader aan gewerkt dient te worden. Daarmee is de wegwijzer een hulpmiddel voor de vraagarticulatie.

1.1.4 Werkwijze

Het project wat uiteindelijk als resultaat een wegwijzer naar informatiebronnen heeft opgeleverd, is begonnen met vraagarticulatie. In de gesprekken met de directie Oost bleek de vraag niet goed eenduidig te maken te zijn. We kwamen tot de conclusie dat er, als eerste stap bij de vraagarticulatie, helderheid gewenst is over welke informatiebronnen er zijn op het terrein van multifunctioneel ruimtegebruik.

Vervolgens konden we ons daarop richten en werken aan het vormgeven van een wegwijzer om zicht te krijgen op bestaande informatiebronnen.

Hiervan werd een concept-versie opgesteld. Dit concept is besproken en uitgetoetst en dat leidde tot aanpassingen. Ook kwamen er wensen naar voren die, hoewel relevant, niet gerealiseerd kunnen worden binnen deze wegwijzer. Die wensen hebben te maken met het opzetten van een database.

Stapsgewijs kan het werkproces als volgt worden weergegeven:

stap	actie	toelichting
Vraagstelling	gesprekken met de opdrachtgever:	om zicht te krijgen op de vraag en het onderwerp
	gesprekken met EC'ers:	om zicht te krijgen op het onderwerp en op onderdelen van de vraag
	concept vraagformulering	
	gesprek met de opdrachtgever:	leidde tot definitieve vraagformulering en afspraken
Uitvoering	gesprekken met EC'ers:	verkrijgen van tips en aanwijzingen (internetadressen, netwerken, etc.)
	recherche van bronnen:	(veel blijkt op of via internet beschikbaar)
	quick scan van gevonden bronnen en bepalen van indelingscriteria	
	vastlegging in een concept wegwijzer	
Afronding	bespreken van concept met de opdrachtgever	
	aanpassen concept naar aanleiding van de bespreking	
	concept voorleggen aan vakgroep van de opdrachtgever en aan EC'ers	
	opmerkingen verwerken en opleveren wegwijzer	

Bij de vraagstelling is het in beeld brengen van de beleidscontext een belangrijk onderdeel. Een ander onderdeel is het afbakenen, het bepalen van waar expliciet naar gekeken zal worden. Bij die afbakening was bepalend dat het onderwerp het ruimtegebruik is in het landelijk gebied van de regio oost. Dat geeft al een behoorlijke

vermindering van het aantal mogelijke informatiebronnen. (maar 'multifunctioneel' geeft weer een heel breed spectrum...)

Bij de uitvoering hebben we ons beperkt tot een inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde informatiebronnen kan de gebruiker zelf een verdieping gaan maken naar gelang de op dat moment actuele vraagstelling. De mensen die met behulp van de wegwijzer informatiebronnen gaan raadplegen, weten zelf sowieso het beste waarnaar ze zoeken. Bovendien speelt het proces van voortschrijdend inzicht en van veranderende informatiebronnen hier een grote rol bij.

In gedrukte vorm is de wegwijzer een statisch document. In elektronische vorm biedt het mogelijkheden een dynamisch document te zijn. In de dynamische wereld van informatievoorziening is het noodzaak de wegwijzer dynamisch te houden. Dat vergt regelmatig onderhoud van de gegeven informatie. Het vinden van een structuur om dergelijk onderhoud te realiseren is een punt van zorg voor de eigenaar van de wegwijzer, in dit geval de directie Oost.

1.2 Definitie

1.2.1 Multifunctioneel ruimtegebruik

Multifunctioneel ruimtegebruik omvat een breed terrein. Deze term bestaat uit de op zich al brede begrippen 'multifunctionaliteit' en 'ruimtegebruik'.

Multifunctionaliteit is de cultuur om functies te mixen, en is in de context van deze wegwijzer gebiedsgericht. Verbrede landbouw wordt in dit verband vaak genoemd als ingang, maar multifunctionaliteit bevat veel meer dan landbouw. Het gaat hier over het tegelijkertijd voorkomen van meerdere maatschappelijke gebruiksvormen in een gebied. Bijvoorbeeld het kamperen bij de boer, zorgboerderijen en kaasboerderijen. Maar ook een autohandel op een voormalige boerderij, distributiecentra in het buitengebied. Bij maatschappelijke gebruiksvormen, c.q. multifunctionaliteit, spelen sociale structuur en culturele identiteit een grote rol.

Ruimtegebruik kent een kwantitatieve kant die te maken heeft met de inrichting van / het omgaan met ruimte, en een kwalitatieve kant die te maken heeft met beleving. Met name de kwantitatieve kant is in informatieverzamelingen, in data, weer te geven. Daarvan is al veel beschikbaar en vaak bereikbaar via het internet.

De kwalitatieve gegevens zijn vaker beschrijvend weergegeven in rapporten en dergelijke en worden vaak uitgewisseld in discussies. Door het combineren van 'harde' kwantitatieve informatie met 'zachte' kwalitatieve informatie verkrijgt je een basis waarmee geluiden uit de regio geduid kunnen worden; kansen kunnen worden geïdentificeerd; ontwikkelingen gestimuleerd; aangesloten kan worden bij de agenda en het draagvlak in de regio; beleid kan worden gemaakt.

1.2.2 Relatie met Kennismanagement

Om effectief te werken in het beleidsproces is het een must om te luisteren naar de omgeving om te kunnen anticiperen op de daar gehoorde belevingsverhalen, wensen en ideeën. Om participatie vorm te geven. Dit is van belang in iedere fase van het beleidsproces, dus zowel bij het verkrijgen en vormen van inzicht en ontwerp als bij implementatie.

Luisteren naar en anticiperen op de omgeving vraagt om een andere rol van de beleidsmedewerker. Een rol waarbij het voeren van regie, van analyse en netwerken de boventoon voeren. Om de beleving, ideeën en wensen van de omgeving te kunnen staven en in te kunnen passen, is kennis nodig. Om kennis te verkrijgen is informatie, zowel 'harde' kwantitatieve informatie als 'zachte' kwalitatieve informatie, een onontbeerlijk hulpmiddel.

Het combineren van de werelden van beleid en omgeving vormt de basis voor het doelgericht kunnen maken van keuzes en kan leiden tot grotere acceptatie en werking van beleid.

Dit samengaan van twee tot nu toe te vaak gescheiden werelden betekent ook een inhoudelijk samengaan van kennisstromen. En in die stromen gaan zowel vastgelegde als meer diffuse kennis rond.

In deze wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik komt vooral vastgelegde, expliciete, kennis aan bod. Maar het geeft ook informatie over waar bestaande discussiegroepen en expertisenetwerken, bronnen van diffuse, impliciete kennis, te vinden zijn.

De wegwijzer geeft een beeld van wat er is en gebeurt op het gebied van multifunctioneel ruimtegebruik en is met recht een kennismanagementhulpmiddel.

1.3 Resultaat

1.3.1 Momentopname

Een wegwijzer geeft een momentopname weer. Kennis is niet statisch, is niet vlak. In relatief korte tijd kan de geschetste situatie behoorlijk veranderen. Er zijn bijvoorbeeld veel initiatieven om te komen tot informatieverzamelingen, al bestaande bestanden worden soms gekoppeld aan of opgenomen in andere bestanden, verzamelingen die niet worden bijgewerkt met nieuwe gegevens kunnen op den duur hun waarde verliezen. Deze wegwijzer is slechts een hulpmiddel, een richtingaangever om informatiebronnen te kunnen vinden.

Naast al deze informatiebronnen, is er veel kennis te vinden bij LNV zelf. Via het LNV-web zijn veel mensen met hun expertises te traceren. Een andere weg om kennis bij LNV'ers te vinden, kan lopen via de programma's van het Expertisecentrum LNV. Een overzicht van de huidige EC-LNV-programma's vindt u in bijlage 4.

1.3.2 Toelichting op de indeling

Van de informatiebronnen worden de volgende aspecten vermeld:

Bronnaam	naam waaronder de verzameling bekend staat
Bestandsgroep	geeft aan of de verzameling data, documentaire informatie, een groepering of een methodiek betreft (zie bijlage 1)
Soort informatie	omschrijving van waar de informatie (ondermeer) uit bestaat (bijlage 2)
Vindplaats	internetadres; indien niet via internet te benaderen, bevat dit een aanduiding van de fysieke vindplaats
Trefwoord	aanduiding van de inhoud van het bestand (zie bijlage 3); ten bate van zoekfunctie
Postadres	postadres van de organisatie
Contactgegevens	persoonsnaam, telefoonnummer, en/of e-mailadres van contactpersoon
Betrokken instituten	de namen van de instituten die hiervoor verantwoordelijkheid dragen

We hebben gekozen voor een alfabetische rangschikking op bestandsgroep. En daarbinnen is aangegeven welk soort informatie in de informatiebron te vinden is. Een andere optie was een indeling in sociaal-culturele, economische en/of fysieke aspecten. Echter, informatiebronnen combineren deze aspecten vaak. Dat maakt een onderverdeling onder deze noemers van de gevonden informatiebronnen erg lastig. Verder geven trefwoorden een nadere duiding van de inhoud van de verzameling.

1.3.3 Toelichting op het gebruik

Het merendeel van de gegeven informatiebronnen is via het internet te vinden. Bij deze informatiebronnen is het internetadres opgenomen.

Bijna iedere organisatie die genoemd wordt als informatiebron heeft een eigen website met vaak allerhande informatie. Bij deze organisaties is het adres van de website in deze wegwijzer opgenomen.

Van deze wegwijzer bestaat naast een gedrukt exemplaar een electronische versie. Deze electronische versie geeft de mogelijkheid om snel naar de website van de informatiebron te gaan. Door namelijk met de muis te klikken op het weergegeven internetadres wordt deze automatisch geopend.

De electronische versie bestaat uit een Word-document. Dit document bevat een Word-tabel met daarin de eigenlijke wegwijzer. Een Word-document heeft als

voordeel dat (bijna) iedereen er eenvoudig mee overweg kan. Een nadeel is echter dat het zoeken in de tabel alleen via de beperkte zoek-mogelijkheid van Word kan. (Bewerken – Zoeken; of CTRL-F)

Veel websites hebben een pagina met 'Links' naar andere websites. Via deze links is vaak een verder uitwaaieren naar gerelateerde organisaties en/of onderwerpen mogelijk. Het is de moeite waard om ook deze links te bekijken.

De inhoud van de gegeven websites kan in korte tijd soms behoorlijk veranderen. En op het internet komen er voortdurend nieuwe bestanden bij. Indien de wegwijzer regelmatig hierop aangepast wordt, kan het voor langere tijd zijn waarde behouden. Het verdient aanbeveling in de groep gebruikers afspraken hierover te maken.

Een aanrader is het om aan te sluiten bij **Habiforum**, het expertisenetwerk meervoudig ruimtegebruik. Omdat dit de mogelijkheid biedt met andere experts een denktank te vormen middels (electronische) discussiegroepen etc.

2 Wegwijzer informatiebronnen multifunctioneel ruimtegebruik

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
BORIS	Data	GIS	www.stichtingrecreatie.nl Recreatie-GIS	recreatie, groene ruimte		Marco Duiker Tel.:070 4275454 E-mail: secretariaat@KICrecreatie.agro.nl	
De Nieuwe Kaart van Nederland	Data	GIS	www.nieuwekaart.nl	ruimtelijke ordening, geo-informatie	Stichting de Nieuwe Kaart van Nederland P/a NIROV Postbus 30833 2500 GV Den Haag	E-mail: info@nieuwekaart.nl	NIROV
EC-LNV GIS	Data	GIS	http://www.lnvweb.nl/lnv/ec-lnv/gis/	metadata, beleid, LNV	Marijkeweg 24 Postbus 30 6700 AA Wageningen	Bart Looise Tel.:0317 474801	Expertisecentrum LNV
Meetnet Landschap	Data	GIS	http://meetnet.gisinternet.nl username: meetnet password: landschap	landschap, cultuurhistorie		EC-LNV: Niek Hazendonk Tel.:0317 474856 E-mail: n.f.c.hazendonk@eclnv.agro.nl	Expertisecentrum LNV
Ruimtescanner	Data	GIS	??	geo-informatie	??	A.J. Reinhard E-mail: a.j.reinhard@lei.wag-ur.nl	VU, Geodan, RPD, LEI, RIVM

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
Geo-Loket	Data	GIS, producten	www.minvenw.nl/rws/mdi/geoloket	geo-informatie	Ministerie van Verkeer en Waterstaat		Meetkundige Dienst, Rijkswaterstaat
CBS	Data	statistiek	www.cbs.nl	landbouw, milieu, natuur, recreatie,	Postbus 4000 2270 JM Voorburg	Tel.:070 3373800 E-mail: infoservice@cbs.nl	
Van platteland naar groene ruimte: verschuivend perspectief	Documentaire informatie	artikel	Tijdschrift Spil (2001) 177/178 p.14-20	historie, landbouw, landelijk gebied, grondbezit, ruimtegebruik, cultuurhistorie			
Nieuwsbrief Platteland	Documentaire informatie	nieuwsbrief	LNV-web \ Beleidsthema's \ Platteland \ Nieuwsbrief Platteland http://www.lnvweb.nl	landelijk gebied			LNV
Community of Practice landelijk gebied (2002)	Documentaire informatie	rapport	www.kdoadvies.nl	landelijk gebied	KDO-advies Postbus 3456 1001 AG Amsterdam	Tel.: 020-4212867	
De Winterswijkse Poort : analyse en gebiedsperspectief (2001)	Documentaire informatie	rapport	http://www.lei.dlo.nl/	ruimtegebruik			LEI
Het belang van samenhang (2000)	Documentaire informatie	rapport	www.rlg.nl	landelijk gebied			Raad voor het Landelijk gebied
Meervoudig ruimtegebruik in het landelijk gebied (2001)	Documentaire informatie	rapport	www.kdoadvies.nl	ruimtegebruik, landelijk gebied	KDO-advies Postbus 3456 1001 AG Amsterdam	Tel.: 020-4212867	

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
Multifunctioneel landgebruik : gebiedsverkenning vanuit een dualistische plattelandsvisie (2000)	Documentaire informatie	rapport	http://www.alterra.nl/publ-prod/rapporten/download/AlterraRapport37.pdf	ruimtegebruik, landbouw, landelijk gebied			Alterra
Ontspanning in de Winterswijkse poort (2001)	Documentaire informatie	rapport	http://www.lei.dlo.nl/	ruimtegebruik			LEI
Palet van het Platteland (2000)	Documentaire informatie	rapport	www.minlnv.nl	landelijk gebied			LNV
Voor boeren, burgers en buitenlui (2002)	Documentaire informatie	rapport	www.rlg.nl	sociaal-cultureel, landelijk gebied			Raad voor het Landelijk Gebied
Nova Terra	Documentaire informatie	tijdschrift	www.novatterra.nl	ruimtegebruik	NIROV Mauritskade 23 Postbus 30833 2500 GV Den Haag	Tel.:070 3028447	NIROV
Waardevol Cultuurlandschap Winterswijk	Groepering - dossier	projecten, rapporten, etc.	http://www.wclwinterswijk.nl	landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie, recreatie, ruimtegebruik			
Waardevolle Cultuurlandschappen	Groepering - dossier	projecten, rapporten, etc.	http://www.minlnv.nl/wcl/index.html	landschap, cultuurhistorie, natuur, EHS, milieu, landbouw, recreatie, toerisme			

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
Landschap in feiten en cijfers	Groepering - dossier	rapport	http://www.minlnv.nl/lnv/algemeen/eclnv/landschap/	landschap, beleid, LNV		Niek Hazendonk Tel.:0317 474856 E-mail: n.f.c.hazendonk@eclnv.agro.nl	EC-LNV
Geoplaza	Groepering - internetportal	GIS	www.geoplaza.nl	geo-informatie			
Dossier meervoudig ruimtegebruik	Groepering - internetportal	startpagina	http://www.nirov.nl/ikcro/dossier_meervoudig_ruimtegebruik.htm	ruimtegebruik	NIROV		NIROV / Informatie- en Kenniscentrum Ruimtelijke Ordening
Externe informatie-bronnen LNV	Groepering - internetportal	startpagina	http://www.minlnv.nl/infomart/extern.htm	landbouw, visserij, natuurbeheer, recreatie			LNV
Informatie- en kenniscentrum voor de ruimtelijke ordening; IKC RO	Groepering - internetportal	startpagina	http://www.nirov.nl/ikcro/	ruimtelijke ordening	NIROV		NIROV
Startpagina GIS	Groepering - internetportal	startpagina	http://gis.pagina.nl	geo-informatie			
Startpagina Innovatie	Groepering - internetportal	startpagina	http://innovatie.pagina.nl	innovatie			
Startpagina Leefbaarheid	Groepering - internetportal	startpagina	http://leefbaarheid.pagina.nl	leefbaarheid			
Startpagina Platteland	Groepering - internetportal	startpagina	http://platteland.pagina.nl	landelijk gebied			
Startpagina Ruimtelijke Ordening	Groepering - internetportal	startpagina	http://ruimtelijke-ordening.pagina.nl	ruimtelijke ordening			

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
NieuwPlatteland	Groepering - internetportal	startpagina/ verzamelsite	http://www.nieuwplatteland.nl	landelijk gebied, innovatie			
Zoekmachine voor Multifunctioneel Landgebruik	Groepering – internetportal ?	p.m.	p.m.	ruimtegebruik		p.h.verreijen@platteland.wag-ur.nl of c.m.l.hermans@alterra.wag-ur.nl of h.janssen@alterra.wag-ur.nl	Alterra, PRI, WISL
Habiforum	Groepering - netwerk	discussie, actualiteiten, etc.	www.habiforum.nl	ruimtegebruik	Büchnerweg 1 Postbus 420 2800 AK Gouda	Tel.:0182 540655 E-mail: info@habiforum.nl	
Innovatienetwerk Platteland	Groepering - netwerk	discussie, etc.	http://www.platteland.nl	landelijk gebied	Innovatiesteunpunt Wageningen		
InnovatieNetwerk Groene Ruimte en Agrocluster	Groepering - netwerk	discussie, publicaties, etc.	http://www.agro.nl/innovatienetwerk	innovatie, groene ruimte, agrocluster	Postbus 20401 2500 EK Den Haag	E-mail: secretariaat@innonet.agro.nl	
Expertisecentrum voor het Landelijk Gebied	Groepering – netwerk ?	p.m.	Alterra, WUR	Landelijk gebied	p.m.	p.m.	WUR / DLO / Alterra
Belvedere	Groepering - organisatie	actualiteiten, projecten, etc.	www.belvedere.nl	cultuurhistorie, ruimtelijke ordening	Projectbureau Belvedere: Kromme Nieuwegracht 38 Postbus 389 3500 AJ Utrecht	Tel.:030 2305010 E-mail: info@belvedere.nl	OCW, LNV, VROM, V&W
Natuurmonumenten	Groepering - organisatie	actualiteiten, agenda, etc.	http://www.natuurmonumenten.nl	natuur, landschap, cultuurhistorie	Schaepmen Burgh Noordereinde 60 Postbus 9955 1243 ZS 's-Graveland	Tel.:035 6559933	

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
LEI	Groepering - organisatie	actualiteiten, projecten, etc.	www.lei.dlo.nl	landbouw, economie	Burgemeester Patijnlaan 19 Postbus 29703 2502 LS Den Haag	Tel.:070 3358330 E-mail: informatie@lei.wag-ur.nl	
NIROV	Groepering - organisatie	actualiteiten, publicaties, agenda, etc.	http://www.nirov.nl	ruimtelijke ordening, volkshuisvesting	Mauritskade 23 Postbus 30833 2500 GV Den Haag	Tel.:070 3028484 E-mail: nirov@nirov.nl	
Centrum voor geo-informatie	Groepering - organisatie	actualiteiten, publicaties, etc.	http://cgi.girs.wageningen-ur.nl/cgi/default.htm	geo-informatie			Alterra, WUR
Raad voor het Landelijk Gebied	Groepering - organisatie	actualiteiten, publicaties, etc.	www.rlg.nl	landbouw, natuur, bos, landschap, recreatie, visserij	Stationsplein 14 3818 LE Amersfoort	Tel.:033 4619948 E-mail: raad.landelijk.gebied@rlg.agro.nl	
Ruimtelijk Planbureau	Groepering - organisatie	actualiteiten, publicaties, etc.	http://www2.minvrom.nl/pagina.html?id=4614	ruimtelijke ordening			VROM
VROM-Ruimte	Groepering - organisatie	actualiteiten, publicaties, etc.	http://www.vrom.nl/pagina.html?id=2731	beleid, ruimtelijke ordening			VROM

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
Alterra	Groepering - organisatie	projecten, publicaties, etc.	www.alterra.nl	groene ruimte	Droevendaalsesteeg 3 6708 PB Wageningen Postbus 47 6700 AA Wageningen	Tel.:0317 474700 E-mail: info@alterra.nl	
Stichting Recreatie	Groepering - organisatie	publicaties, projecten, GIS, etc.	www.stichtingrecreatie.nl	recreatie, toerisme, natuur, milieu, sport, cultuur, landbouw	Raamweg 19 2596 HL Den Haag	Tel.:070 4275454	
Innovatiesteupunt Wageningen	Groepering - organisatie	thema's, actualiteiten, etc.	www.isw.agro.nl	innovatie, landelijk gebied	Postbus 106 6700 AA Wageningen	Tel.:0317 479740 E-mail: info@isw.agro.nl	
GLTO (Overijssel, Utrecht, Gelderland)	Groepering - organisatie	thema's, etc.	www.lto.nl	landbouw	Keulenstraat 12 Postbus 126 7400 AC Deventer	Tel.:0570 662862	
DLG	Groepering - organisatie	website	www.minlnv.nl/dlg	landelijk gebied	Centrale Eenheid: Herman Gorterstraat 5 Postbus 20021 3502 LA Utrecht	Tel.:030 2756600	LNV
REM	Methodiek - model	model	www.lei.dlo.nl/onderzoeken/html/onderzoek.html	economie, landelijk gebied		A.J. Reinhard E-mail: a.j.reinhard@lei.wag-ur.nl	LEI
MING (meta-informatie-systeem gebiedsgericht beleid)	Methodiek - methode	projecten, actualiteiten, nieuwsbrief, GIS	http://www.ipo.rivm.nl	ruimtelijke ordening, beleid			IPO, RIVM

bronnaam	bestandsgroep	soort informatie	vindplaats	trefwoord	postadres	contactgegevens	betrokken instituten
Reconstructie en systeemdenken	Methodiek - onderzoek	p.m. (nov. 2002)		sociaal-cultureel, landelijk gebied, leefbaarheid, metadata	EC-LNV Postbus 30 6700 AA Wageningen	Erna van de Wiel 0317-474874 l.a.j.m.van.de.wiel@eclnv.agro.nl Rick Roelofs DOost 0570-668811	KUN, Dir.Oost
Gamma Groen	Methodiek - onderzoek	projecten, actualiteiten	www.gammagroen.nl	sociaal-cultureel, economie, groene ruimte		Tel.:070 3358246 E-mail: T.J.vanderzwaagv@anhoorn@lei.wag-ur.nl	LEI, Alterra

Bijlage 1 Bestandsgroepen

De gehanteerde bestandsgroepen zijn:

Data

Documentaire informatie

Groepering: dossier

internetportal

netwerk

organisatie

Methodiek: methode

model

onderzoek

visie

Bijlage 2 Soort informatie

Van de informatiebronnen is aangegeven welk soort informatie er te vinden is. De gehanteerde terminologie is soms specifiek voor de bestandsgroep:

Data: *GIS*

statistiek

Documentaire informatie: *artikel*

nieuwsbrief

rapport

tijdschrift

en soms een meer algemeen gebruikte aanduiding van de soort informatie:

actualiteiten,

agenda

discussie

GIS

producten

projecten

publicaties

startpagina

thema's

website

Bijlage 3 Gebruikte trefwoorden

De gebruikte trefwoorden zijn:

beleid
bos
cultuurhistorie
economie
EHS
geo-informatie
groene ruimte
grondbezit
historie
innovaties
inventarisatie
landbouw
landelijk gebied
landschap
leefbaarheid
LNV
ruimtegebruik
metadata
milieu
mobilititeit
natuur
recreatie
ruimtelijke ordening
sociaal-cultureel
sport
toerisme
visserij
volkshuisvesting

Bijlage 4 De Programma's 2002 van het Expertisecentrum LNV

Duurzame ketens

ir. Aad van Winden en ir. Jenneke Leferink

Het programma levert bijdragen aan visievorming en beleidsinitiatieven op het gebied van voedselketens, biotechnologie en biologische productmethoden.

Agrostructuur en markt

ir. Arjan Schutte

Het ondernemerschap in het agrofoodcomplex en in de primaire sectoren vormt een belangrijke basis voor een duurzame en economisch renderende voedselproductie. Het programma identificeert en analyseert (internationale) factoren waarmee het ondernemerschap wisselwerking vertoont.

Voedselveiligheid

ing. Cor Wever

Om het vertrouwen in de veiligheid van het voedsel te herwinnen is risicobeheersing nodig van grond tot mond. Het programma voert verkenningen uit en begeleidt studies naar de eisen van de overheid aan de risicoanalyse van agrarische producten. Verder vindt advisering plaats bij de ontwikkeling en implementatie van de regelgeving.

Diergezondheid en dierenwelzijn

ir. Geert van der Peet

Het programma richt zich op maatschappelijk verantwoord dierziektebeleid en een effectief dierenwelzijnsbeleid met maatschappelijk verantwoord produceren én consumeren.

Kwaliteit en beheer EHS

drs. Mariëtte Klein en dr. Louis Fliervoet

Dit programma draagt bij aan het menings- en besluitvormingsproces van rijksoverheid en andere actoren, uiteindelijk gericht op het duurzaam functioneren van de Ecologische Hoofdstructuur.

Internationale biodiversiteit

ir. Kees van Dijk en ir. Chris Maas Geesteranus

Het leidende principe van dit programma is bij te dragen aan behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit en een eerlijke verdeling van de opbrengsten van genetische bronnen.

Mest, mineralen en gewasbescherming

ir. Gerty Horeman en ir. Peter Besseling

Ondersteunen van de beleidsthema's mest, ammoniak en gewasbescherming met visies, evaluaties en inhoudelijke expertise, om te komen tot het realiseren van de milieudoelstellingen in relatie tot een duurzame landbouw

Omgevingscondities en nieuwe landbouwsystemen

ir. Jan van Vliet

Het ontwikkelen van omgevingscondities en het verkennen en uitwerken van beleid voor een duurzame ontwikkeling van landbouw en natuur.

Ruimtelijke ordening en identiteit landelijk gebied

drs. Rob Meijers

Het leveren van een bijdrage aan het behoud, het herstel en de ontwikkeling van een mooi, bruikbaar en bereikbaar landelijk gebied.

Duurzaam waterbeheer en watersysteembenadering

drs. Carla Bisseling

Het ondersteunen van de beleidsontwikkeling binnen LNV door inbreng van kennis en visie over watersysteembenadering en duurzaam gebruik van watersystemen

Landelijk gebied en samenleving

dr. Ina Horlings

Het stimuleren van de leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit in het landelijk gebied.

Kennisbeleid LNV

drs. Arjan Lindenbergh

Het programma begeleidt het proces van LNV-onderzoeksaansturing; ontwikkelt ideeën voor kennisinfrastructuur voor specifieke beleidsvragen; beoordeelt aanbod van voorlichting voor beleid en formuleert ideeën voor de relatie LNV-beleid en onderwijs.

Gegevensvoorziening LNV-beleid

ir. Peter Hilgen

Het programma richt zich op het regisseren van bestuurlijke informatie voor het sturen en verantwoorden van het LNV-beleid, m.a.w. wat is informatiebehoefte bij het beleid, hoe kunnen we de benodigde informatie op een efficiënte wijze verkrijgen en toegankelijk maken.

Innovatie en beleidsvernieuwing

drs. Wim Wiersinga

Het initiëren en faciliteren van vernieuwingen in het LNV-beleid en het bezinnen op de rol en de sturing van LNV.

Recreatie

drs. Bea van Golen

Voor het ruimtelijke beleid moet er een nieuwe visie op recreatie komen. Het Kennis en Innovatie Centrum Recreatie, waarmee het EC-LNV programmatisch samenwerkt, zorgt voor de daarvoor benodigde informatie.